

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Historiae Ecclesiasticae Pars ...

Historiae Ecclesiasticae Pars Tertia, Qva Continentvr Hermiae Sozomeni
Salaminij lib. 9. Euagrij Scholastici Epiphanensis lib. 6

Christopherson, John

[Köln], 1569

Quòd crucis vexillum in bello antecedere sanciuir, & narratio quædam
admirabilis de iis qui crucis vexillum gestabant. Cap. IIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-12718

Nam qui nondum sunt mysteriis initiati, illos si secundum legem ecclesie initientur, salutem consecuturos: qui autem initiati sunt, si non interim delinquant. Sed quia istud à paucis viris, iisque plane diuinis præstari possit, alteram expiationem quæ fieret per pœnitentiam, institutam docuerunt. Nam deum misericordem esse, veniamq; tribuere lapsis per peccatum, si modo eos pœniteat, & pœnitentiam bonis operibus confirment.

*Quòd crucis vexillum in bello antecedere sanciuir,
& narratio quædam admirabilis de iis qui
crucis vexillum gestabant.*

CAP. IIII.

His rebus à sacerdotibus expositis, imperator prophetias de Christo admiratus, mandatum viris arte peritis dat ut signum, quod à Romanis Labarum vocatur, in effigiem crucis auro, & lapidibus pretiosis collustratam mutarent. Hoc signum bellicum in multo maiore honore, quam alia, propterea fuit, quod semper imperatorem antecedere, & à militibus adorari cōsuevit: quod quidem cū signum esset imperii Romani oīm præstantissimū, arbitror à Cōstantino ob hanc causam in primis signū crucis mutatū, ut assiduo eius aspectu & cultu subiectos suos pederentim à patriis ritibus desuefaceret, eumque solum deum existimarent, quem coleret imperator, atque illo duce & adiutore in bello contra hostes gerendo vterentur. Nam istud veluti propugnaculum ante copias suas semper gestandum curauit, & si quæ cohors laboraret, illud ei admouere iussit: atque lectissimos satellites ad illud negotium obeundum constituit, quibus onus impositum erat, ut singuli vicissim signum humeris ferrent, & acies hostium circumirent. Fertur autem eum, qui illud quodam tempore gestaret repentina hostium incurfione perterritum idem ipsum tradidisse alteri, & se à prælio subduxisse. Ac cum iam extra telorum iactum consisteret, ex improviso lethali vulnere fauciatum concidisse: eum autem, qui diuinum crucis signum ab illo acceperat, sine vulnere perstitisse, idque cum multi tela in ipsum conicerent.

SOZOMENI HISTOR.

rent. Nam tela coniecta ab hostibus, mirandum in modum diuina virtute directa, in ipso signo infiguntur: ab eo autem, qui illud ferebat, quiq; in medijs periculis versabatur, auolant. Dicitur porro nullum vnquam militē, qui munere signi huius gestandi fungebatur, in bello (quod sanè credibile est) in grauem aliquam calamitatem incidisse, aut vulnus accepisse, aut captiuum abductum esse.

Confutatio eorum qui Constantinum propter Crispī filij cædem, ad Christi fidem venisse contendunt.

CAPVT V.

NON sum equidem nescius memoratū à Gentilibus, Constantinum tum quosdam genere sibi coniunctissimos trucidasse, tum ad necem filio suo Crispo inferendam operam contulisse. Quorum facinorum cum eum postea pœniteret, cum Sopatro philosopho, qui id tēporis in scolam philosophiæ, cui ante præfuerat Plotinus, magister successerat, de eorum expiatione communicasse: eum autem respondisse, nullam esse eiusmodi delictorum expiationem. Qua inficiatione imperatorem valde conturbatum, fortè incidisse in episcopos, qui pœnitentia & lauacro baptismatis se eum omni peccato expiaturos pollicentur. Quos cum ex animi sui sententia dixisse intelligeret, eorū responso magnopere delectatum, cœpisse illorum religionem habere in admiratione, Christianum fieri, & suos subiectos ad eandem religionem pellicere. At mihi sanè ista ab illis, qui studio ducuntur Christianæ religioni obtrectandi, videntur esse conficta. Nam Crispus, propter quē memorant Constantinum expiationem quæsiuisse, vigesimo anno imperii paterni mortem obiit: qui dum viueret, multas leges cū patre vnà, utpote qui secundas imperii partes (Cæsar enim erat) obtinuisset, pro Christianorum libertate sanciuit: cui rei etiamnum testimonio esse poterunt, tum tempora quæ ipsis legibus subscripta sunt, tum legum latorum nomina. Quod autem ad Sopatrum attinet, primū non est verisimile eum in colloquium venisse Constantini, qui soli illi imperii parti, quæ est
versus